

Regionale Klachtencommissie Wvggz Friesland BESLISSING

Klaagschriftnummer: KC 2025-08

Inzake

Klaagster, verblijvende in kliniek (X) van GGZ Friesland, bijgestaan door de pvp,
tegen

psychiater (verweerster 1), verpleegkundig specialist (verweerster 2),
beiden werkzaam in dienst van GGZ Friesland.

A. De klacht

1. Klaagster is het niet eens met de beslissing van verweerster 1 tot overplaatsing.

De klacht valt onder de werking van de klachtregeling zoals opgenomen in de Wet
verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

B. De gevolgde procedure

1. Op 15 mei 2025 heeft de klachtencommissie (hierna: de commissie) een klaagschrift van klaagster ontvangen met betrekking tot een overplaatsing van kliniek (X) naar de HIC-kliniek (Y) in ... Daarin vraagt klaagster ook om schorsing van de beslissing tot verlening van verplichte zorg. Tevens heeft klaagster gevraagd om een schadevergoeding.
2. Klaagster heeft de commissie toestemming gegeven om haar dossier in te zien.
3. Bij beslissing van 16 mei 2025 heeft de fungerend voorzitter van de commissie het schorsingsverzoek toegewezen in die zin dat de beslissing tot overplaatsing is geschorst tot en met dinsdag 20 mei 2025.
4. Op 19 mei 2025 heeft de pvp een nadere toelichting ingediend.
5. De commissie heeft de klacht behandeld tijdens een hoorzitting op 20 mei 2025. Klaagster is verschenen, vergezeld van haar partner. De pvp was aanwezig via een beeldbelverbinding. Verweerster 1 was afwezig met kennisgeving, verweerster 2 was aanwezig en vergezeld door ... (C), klinisch psycholoog/behandelinhoudelijk manager.
6. Tijdens de hoorzitting hebben partijen hun standpunten nader toegelicht en heeft de commissie vragen gesteld. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt dat wordt meegezonden aan partijen.

C. Feiten en standpunten van partijen

1. Klaagster is sinds maart 2025 opgenomen bij GGZ Friesland. Eerst was zij opgenomen in de HIC-kliniek (Y), op grond van een crisismaatregel. Sinds 31 maart 2025 is zij opgenomen in kliniek (X).
Op 28 april 2025 is door de rechtbank Noord-Nederland, afdeling privaatrecht, locatie Leeuwarden ten aanzien van klaagster een zorgmachtiging afgegeven voor de duur van drie maanden. Deze zorgmachtiging houdt onder meer in dat klaagster bij wijze van verplichte zorg opgenomen kan worden in een accommodatie en aan haar medicatie mag worden toegediend.
2. Op 15 mei 2025 is klaagster meegedeeld (wat ook in een brief van de geneesheer-directeur van diezelfde datum is vastgelegd) dat klaagster de dag daarna overgeplaatst

zou worden naar de HIC-kliniek (Y). In de brief van de geneesheer-directeur is opgenomen dat verweerster 1 door omstandigheden niet in de gelegenheid is om klaagster zorg te bieden en dat er op de kliniek (X) geen andere zorgverantwoordelijke beschikbaar is die de noodzakelijke behandeling kan overnemen. Omdat klaagster gedwongen is opgenomen, is het niet goed wanneer zij geen passende behandeling zou kunnen krijgen.

Standpunt klaagster

3. Klaagster heeft aangegeven dat zij last heeft van een burn-out. Zij heeft veel op haar bordje gehad met mantelzorg voor haar moeder en zuster en haar is het leven langdurig zuur gemaakt door haar ex-man. Dat gaf veel stress, al ging het niet zo slecht met haar als men zegt. Zij heeft wel hulp nodig, zoals gesprekken met een psycholoog, maar geen opname en geen medicatie, zoals de bedoeling is dat zij die in (Y) wel zal krijgen. Haar bezwaar tegen de overplaatsing naar (Y) betreft verschillende aspecten. Zij is daar eerder geweest en de setting in de kliniek past niet bij wat goed voor haar is en leidt niet tot herstel, maar eerder tot schade. Ook de partner van klaagster geeft dit aan.
Daarnaast wil klaagster geen medicatie. Zij heeft wel paliperidon geslikt, maar omdat er contra-indicaties zijn in verband met oogproblemen, is zij ermee gestopt. Een optometrist had gezegd dat er een contra-indicatie was. Uit een second opinion is gebleken dat klaagster misschien medicatie zou kunnen gebruiken, maar niet dat dat moet. Ook is zij inmiddels gewend op (X) en kan zij de onrust die een overplaatsing met zich meebrengt, er niet bij hebben. Zij is rustig aanwezig op de afdeling en een zorgverantwoordelijke op afstand zou een goede optie zijn, als er geen zorgverantwoordelijke beschikbaar is op (X). De kwaliteit van leven van klaagster is belangrijk en de zorg zou met aanpassingen op (X) gerealiseerd moeten kunnen worden.

Standpunt verweerster 2

4. Verweerster 2 en ...(C) hebben aangegeven dat verweerster 1 sinds enige tijd verminderd inzetbaar is wegens ziekte. In het begin was nog niet duidelijk dat dit langer durend zou zijn, maar inmiddels is dat wel duidelijk. Er is daarmee geen zorgverantwoordelijke voor klaagster beschikbaar op (X) en ook niet elders op het terrein. Een zorgverantwoordelijke op afstand is onverantwoord. Een zorgverantwoordelijke hoort regelmatig op de afdeling te zijn om de situatie met betrekking tot de patiënten goed te kunnen overzien. Dat is op afstand niet mogelijk op een verantwoorde manier. De inschatting is nog steeds dat klaagster medicatie nodig heeft om weer op het goede spoor te komen en dat moet gemonitord worden. Aspecten zoals de oogproblemen die klaagster meldde na het gebruik van paliperidon moeten door een psychiater meegenomen kunnen worden in de afweging over welke medicatie geschikt is. Zo zijn er veel meer aspecten in de behandeling en de dagelijkse gang van zaken waar een zorgverantwoordelijke psychiater bij betrokken is en waarbij hij of zij de hele situatie en die op de afdeling in ogenschouw moet nemen en dat is niet mogelijk wanneer dat langer durend op afstand is.
Verweerster en ...(C) hebben ter zitting aangegeven dat zij klaagster haar bezwaren tegen overplaatsing snappen, en het ook heel jammer vinden dat deze keuze gemaakt moest worden. Op grond van voortschrijdend inzicht is tot deze keuze gekomen en toen duidelijk was dat verweerster 1 niet snel terug zou komen, is meteen gehandeld. Zij hadden dit liever anders gezien, maar zij geven aan dat er gewoonweg geen andere optie is omdat er geen andere zorgverantwoordelijke beschikbaar is. Daarmee kan de verplichte zorg onvoldoende vorm worden gegeven. En zonder de juiste zorg zal de opname langer duren dan noodzakelijk.
De conclusie die klaagster trekt uit het rapport van de second opinion over medicatie, is volgens verweerster 2 niet juist.

D. Overwegingen van de commissie

1. Op grond van artikel 8:16 Wvvggz kan de betrokkene ten aanzien van wie een zorgmachtiging geldt en die in het kader van verplichte zorg is opgenomen in een accommodatie, worden overgeplaatst. De geneesheer-directeur neemt daartoe een beslissing, zoals ook in dit geval is gebeurd.
Op grond van artikel 2:1, derde lid Wvvggz geldt dat bij de uitvoering van een zorgmachtiging, van de verplichte zorg de proportionaliteit, subsidiariteit, effectiviteit en veiligheid wordt beoordeeld.
2. De commissie stelt voorop dat zij het indringende appèl dat klaagster en haar partner ter zitting hebben gedaan, begrijpt. Invoelbaar is dat voor klaagster een rustige stabiele behandelsituatie behulpzaam zal zijn en dat een overplaatsing voor haar onrust betekent, dat zij haar vrijheden mogelijk opnieuw moet opbouwen, dat zij zal moeten wennen aan de nieuwe setting. Dit komt mede omdat zij vanuit een eerder verblijf in de kliniek (Y) de indruk heeft overgehouden dat de setting aldaar voor haar nu niet geschikt is.
3. De commissie is van oordeel dat het overplaatsen van klaagster, ondanks de nadelen die daaraan verbonden zijn, toch voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid, zoals omschreven in artikel 2:1 Wvvggz. Klaagster is opgenomen op grond van een zorgmachtiging en de commissie begrijpt dat de zorgverantwoordelijke vindt dat de situatie die aanleiding was voor de zorgmachtiging niet zo is verbeterd dat opname niet meer nodig is. In dat geval is het niet doelmatig, noch proportioneel om klaagster in de kliniek (X) te laten, omdat daar niet genoeg en niet de juiste zorg verleend kan worden omdat er geen zorgverantwoordelijke beschikbaar is bij GGZ Friesland. Klaagster heeft aangegeven dat zij daar niet de dupe van mag worden. De commissie vindt het zeker ook te betreuren dat de situatie in dit geval nadelige gevolgen voor klaagster heeft, maar het niet adequaat genoeg kunnen behandelen van klaagster, die is opgenomen met een zorgmachtiging, zal zeer waarschijnlijk zorgen voor een langere opname dan anders het geval zou zijn. Dit acht de commissie nog ongewenst.
4. Wat klaagster begrijpelijk rauw op haar dak is gevallen, is de voor haar plotselinge mededeling dat zij overgeplaatst zou worden. Ook dit is begrijpelijk. Maar het feit dat het onverwacht kwam, snel geëffectueerd zou worden en daarmee niet de schoonheidsprijs verdient, maakt op zichzelf niet dat overplaatsing niet zou mogen.
5. Een alternatief is door klaagster en haar partner geschetst. Volgens klaagster valt het appèl dat zij op een zorgverantwoordelijke moet doen mee en ziet zij niet in waarom 1 of 2 keer per week contact met een zorgverantwoordelijke niet volstaat. Zij is rustig aanwezig op de afdeling en heeft meer contact niet nodig.
De commissie is met verweerder 2 en ...(C) van oordeel dat dit echter geen adequate oplossing is. Voor een zorgverantwoordelijke is het niet alleen nodig dat die de betrokkene ziet, maar ook dat die de informatie van de verpleegkundigen krijgt, eenvoudig met hen kan overleggen op momenten waarop dat nodig is -wat niet alleen zo is bij calamiteiten- maar ook dat die de situatie ter plaatse en de hele context op de afdeling goed kent en daar regelmatig is. Die situatie is niet voldoende te bereiken door af en toe contact met klaagster en/of de afdeling te hebben.
6. Voor klaagster wordt een deel van haar zorg over overplaatsing veroorzaakt vanuit het feit dat zij geen medicatie wil en zij ervan uitgaat dat zij die in (Y) zal krijgen. Dit is ook onderwerp van gesprek geweest, daarbij was medicatie in (X) ook als verplichte zorg voorgeschreven. De reden dat klaagster paliperidon is gaan slikken, was omdat zij geen depot wil. Zij wordt naar haar mening ten onrechte beticht van medicatieontrouw, omdat zij de medicatie wel trouw slikte, maar ermee is gestopt omdat bleek dat er een contra-indicatie was vanwege oogproblemen.
De commissie is overigens van oordeel dat dit punt de noodzaak bevestigt van regelmatige aanwezigheid van een zorgverantwoordelijke psychiater. Die kan naast de noodzaak van medicatie ook eventuele contra-indicaties van de medicatie beoordelen, waar een verpleegkundig specialist daartoe niet bevoegd is.

Over het aspect van noodzaak van medicatie en hoe dit in (Y) zal uitpakken kan de commissie geen oordeel geven omdat dit nog niet aan de orde is. Zij gaat ervan uit dat een beslissing om al dan niet over te gaan tot verplichte zorg in de vorm van medicatie, door de zorgverantwoordelijke in (Y) genomen zal worden. De commissie gaat er ook van uit dat daarbij de uitkomst van de second opinion wordt meegenomen en alle relevante andere gegevens, ook die over klaagster haar oogklachten. Indien de nieuwe zorgverantwoordelijke een beslissing zou nemen dat klaagster tegen haar wil medicatie moet krijgen, dan kan klaagster daar een klacht tegen indienen.

7. De commissie is alles bij elkaar genomen van oordeel dat de beslissing om klaagster over te plaatsen van de kliniek (X) naar de HIC-kliniek (Y) in ..., in stand kan blijven.
8. Het verzoek om schadevergoeding hoeft geen verdere behandeling en zal worden afgewezen.

Beslissing¹

De commissie

- verklaart de klacht ongegrond en
- wijst het verzoek om schadevergoeding af.

Gegeven op 20 mei 2025 te Leeuwarden, door mevrouw mr. S.E. van der Heijden als voorzitter, de heer dr. N. Kleefstra en de heer D. Buwalda als leden, bijgestaan door mevrouw T.E. Miedema-de Haan als ambtelijk secretaris die de beslissing met betrekking tot de klacht telefonisch aan partijen heeft meegedeeld op 20 mei 2025 en deze schriftelijke beslissing heeft verzonden op 6 juni 2025.

mr. S.E. van der Heijden,
voorzitter.

¹ Bent u het niet eens met de beslissing van de klachtencommissie? Dan kunt u de zaak voorleggen aan de rechter. Hiervoor dient u (betrokkene, vertegenwoordiger, zorgaanbieder of nabestaande) een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de rechtbank in te dienen. Houd er rekening mee dat dit moet binnen 6 weken nadat de beslissing aan de verzoeker is medegedeeld. De rechter zal dan zijn beslissing geven over de klacht. Dit staat in artikel 10:7 Wvvgz.